

Søndbjerg den 1. maj 2018

Til medlemmerne af Grundlovens §71 tilsyn.

Oplæg til møde tirsdag den 22. maj 2018 kl. 9-9.30.

Idet vi takker for muligheden for at mødes med §71 tilsynet, kommer her et oplæg med emner vi gerne vil drøfte på mødet.

Landsforeningen af patientrådgivere og bistandsværger i Danmark (LPD) arbejder med uddannelse, information og rådgivning til vores kreds på vegne af Justits- og Sundheds og Ældreministeriet. Vi kommer således i kontakt med mange forskellige problemstillinger i denne funktion, og vil tage nogle op med tilsynet.

Psykiatriske afdelingers brug af begrebet; ”skærmning til stuen”

Lov om tvang i psykiatrien giver mulighed for at bruge ”personlig skærmning” hvis det skønnes nødvendigt. Når det sker, får patienten beskikket en patientrådgiver, og tvangsforanstaltningen kan prøves i Det Psykiatriske Patientklagenævn. Ordningen bliver kun brugt i 6-7 tilfælde om året.

Derimod bruges et begreb, som ikke er omfattet af psykiatriloven, nemlig ”skærmning til stuen” i stort omfang. Da denne foranstaltning ikke er omfattet af psykiatriloven, får patienten ikke en patientrådgiver, og foranstaltningen kan ikke prøves. Det er derfor svært at vurdere i hvilket omfang denne ordning anvendes. Som bistandsværger oplever vi ordningen anvendt, når vores klienter er indlagt ”i henhold til dom”

Indimellem støder vi på tilfælde, hvor brug af ”skærmning til stuen” bliver brugt i perioder på mange måneder, og hvor det er meget svært at se, at der ikke foregår ”personlig skærmning”, da en gangvagt markant kontrollerer, at patienten bliver på sin stue.

Under et besøg af Folketingets ombudsmand hos Regionpsykiatrien Vest i Herning d. 7. juni 2017 tog vi en sag op, hvor en patient havde været ”skærmet til stuen” i over 8 måneder, hvor vedkommende end ikke havde mulighed for at handle småfornödenheder i sygehusets kiosk.

LPD oplever, at der kan ske en forskydning, når der således kan etableres en foranstaltning; ”skærmning til stuen” som i vid udstrækning begrænser patienters autonomi, uden mulighed for en prøvelse af foranstaltningen.

LPD finder ordningen hensigtsmæssig i de tilfælde, hvor en meget psykotisk patient indlægges og skærmes mod stimuli i nogle dage. Men vi finder det problematisk når ”skærmning til Stuen” bruges som magtmiddel over lang tid.

Den nye forvaringsanstalt i Grønland

Anstalten forventes nu færdig i løbet af 2019, og der skal tages stilling til, hvordan overførsel af indsatte fra hovedsagelig Herstedvester Fængsel skal håndteres. Der hersker stor usikkerhed blandt de indsatte på de grønlandske afdelinger i Herstedvester, hvilket ikke er en holdbar situation. Vi vil

derfor blot henlede opmærksomheden på dette, så §71 tilsynet måske kan støtte en snarlig afklaring på tilrettelæggelsen af den nye ordning.

Spørgsmål om pårørende som bistandsværger.

Det er omkring 4000 personer med en foranstaltning i Danmark. Hvor mange, der har en pårørende som bistandsværger er usikkert, da der ikke føres statistik over fordelingen. Således svarede Justitsministeriet d. 29.8.2014 på et §20 spørgsmålet stillet i Folketinget (Sp. 463, alm. Del) i spørgsmålets del 7;

”For så vidt angår pkt. 7 – hvor stor en andel af de beskikkede bistandsværger er nærmeste pårørende (efter bistandsværgebekendtgørelsens § 3, stk. 3), og hvor stor en andel er fra den af Statsforvaltningen udarbejdede fortegnelse, som er tilgængelig i de enkelte politikredse – kan Rigspolitiet oplyse, at politiet ikke fører statistik over, hvor mange bistandsværger der beskikkes, herunder ikke over hvor mange beskikkede bistandsværger der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, og hvor mange der er beskikket, fordi de er den sigtede, tiltalte eller dømtes nærmeste pårørende, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3.”

I LPD regi, hvor vi uddanner og tilbyder rådgivning, er vi kun i kontakt med et meget begrænset antal pårørende bistandsværger. Vi er af den opfattelse, at Anklagemyndighed og Retten kun i meget ringe omfang gør ny-beskikkede pårørende bistandsværger opmærksom på, hvad en sådan beskikkelse indebærer, når der afsiges en dom efter §16 i straffeloven.

Vi får enkelte henvendelser fra pårørende, som sidder med endog meget svære problemstillinger i en sag, hvor de pludselig var blevet bistandsværger uden at være klar over hvad det indebærer.

LPD vil gerne drøfte denne problemstilling med §71 tilsynet, da vi oplever nogle pårørende efterladt i en meget svær situation, uden mulighed for at få hjælp og støtte.

Med venlig hilsen

Erik Dahlgaard

Formand, LPD